

NOMS DE LLOC D'OSOR EN UN LLEVADOR DEL SEGLE XVIII

Fèlix BRUGUERA
Xavier ESCORIHUELA

1.- INTRODUCCIÓ

La present comunicació és la continuació de l'estudi iniciat amb el treball titulat *Els masos d'Osor segons un llevador del segle XVIII*, que presentàrem en el XVIIè. Col·loqui General de la Societat d'Onomàstica celebrat a Barcelona al febrer del 92.

Recordem que els topònims estan extrets del llibre que porta per títol *Llevador de Sant Pere de Ózor, i Santa Creu de Horta Bisbat de Vich*, datat entre el 17 de juliol de 1731 i el 4 d'octubre del mateix any.

En aquesta ocasió hem recollit 356 termes que s'introdueixen mitjançant l'expressió '*en lo lloc dit*' o '*en lo lloc anomenat*'.

Esperem, en ocasions següents, acabar de presentar els noms que falten fins a arribar al total de topònims (que passa del miler) que apareixen al llibre, amb la finalitat última de fer una aplega, estudi i classificació dels topònims actuals i pretèrits del terme actual d'Osor a partir d'un major nombre d'enquestes orals i consulta de documentació escrita anterior i posterior al *Llevador*.

2.- LLISTAT ALFABÈTIC DE TOPÒNIMS

Núm.	NOM	CAMP SEMÀNTIC
1	ALBAREDA	Lloc
2	ALBEYS	Lloc
3	ALGUAL	Lloc
4	ALOUS DELS ENFERMS, LOS	Alou
5	ALOUS, SOT DELS	Sot
6	AMAR, CAMP	Camp
7	AMIR, LA COMA DE	Coma
8	ARARI, FEIXAS DEN	Feixa
9	ARRENCADA, LA	Lloc
10	ARRENCATS, LOS	Lloc
11	ARTIGA DE FORMENT	Artiga

Núm.	NOM	CAMP SEMÀNTIC
12	AULET DE LA FONT	Aulet
13	AULET DEL BACH	Aulet
14	AULET DEN CORBERA, LO	Aulet
15	AULET GRAN, LO	Aulet
16	AVALLANA, LAS HORTAS DEL MOLÍ DEN	Horta
17	AVALLANERS, LOS	Lloc
18	AYGUAL DE LA MATA	Aigual
19	AYGUALS	Aigual
20	AYGUAVIVA, LA COMANDA DE	Comanda
21	BACEDA DE MUNT	Lloc
22	BACEDA, HORT DEN	Hort
23	BACH DE LA SERRA I PUJAL	Lloc
24	BALOMAR	Lloc
25	BARAU	Lloc
26	BARCELÓ, COMA DEN	Coma
27	BASSAS, TORRENT DE LAS	Torrent
28	BASSAS, SAS	Lloc
29	BAYER DE LA MATA	Lloc
30	BECFRET / BECHFRET	Lloc
31	BES, COLL DEL	Coll
32	BORANCA, LA / BORANTA, LA	Lloc
33	BORBOLADAS / BORGOLADAS	Lloc
34	BORDONERAS, LAS / BURDONERAS, LAS	Lloc
35	BORRATXÍ	Lloc
36	BORRELL, PUIG DE	Puig
37	BORRELL, SOLAN DEN	Lloc
38	BOSCH, FEIXA DEL	Feixa
39	CABROTS	Lloc
40	CAM PLA	Camp
41	CAMP DEL CASTELL, LO	Camp
42	CAMP DEL MORO, LO	Camp
43	CAMPECH / CAMPENCH / CAMPPECH, PLA DEL	Pla
44	CAMPERMANGOL	Camp
45	CAMPRODÓ, LO	Camp
46	CAMPS DE MAS COLL	Camp
47	CAMPSALUBRÍ, QUINTANA	Quintana
48	CAMPS, AS	Camp
49	CAMPS, CREU DEN	Lloc
50	CAMPTELLS, PUIG DE	Puig
51	CAPALLANCH, SOT QUI VE DEL	Lloc
52	CARÓS, PUIG DE	Puig
53	CASAL DEL MAS GOMIS	Edificació
54	CASAMITJANA, CAMP DEN	Camp
55	CASANOVA DEL SUBIRÀ, SERRA DEL	Serra

Núm.	NOM	CAMP SEMÀNTIC
56	CASAS, SOT DE LAS	Sot
57	CASELLA	Lloc
58	CASELLAS	Lloc
59	CASELL DE CARÓS, MAS	Mas
60	CASTANDELL	Lloc
61	CASTANDELL, SOT DEL	Sot
62	CASTANYEDA DE LA PUILA, LA	Castanyeda
63	CASTANYEDA DE PUIGBORRELL, LA	Castanyeda
64	CASTANYEDA DEL BACH	Castanyeda
65	CASTANYEDA DEL BORRATXÍ, LA	Castanyeda
66	CASTANYEDA DEN BAYER, LA	Castanyeda
67	CASTANYEDA VELLA, LA	Castanyeda
68	CASTANYEDA, HORTA DEN	Horta
69	CASTANYER BORAT	Castanyer
70	CASTANYER DEL FIL, EL	Castanyer
71	CASTANYER, PLA DEL	Pla
72	CASTELLAR	Lloc
73	CASTELLAR, PLA (DEL)	Pla
74	CASULLAS, LAS	Lloc
75	CENS, COMA DE	Lloc
76	CODINA, COLL DE SA	Coll
77	COLL DE LLAVANYAS, CREU DE	Lloc
78	COLLDESAROCA	Coll
79	COLLDESANCHS	Coll
80	COLLDESFORAS	Coll
81	COLLSASPIA	Coll
82	COLLSECUDINA, LA COSTA DEL	Coll
83	COLLZAROSICA	Coll
84	COLL, EL	Coll
85	COLL, LA COSTA DEL MAS	Costa
86	COMAJUAN, CONCA DE	Lloc
87	COMAPADROSA	Coma
88	COMARABLE	Coma
89	COMARCA, LA	Lloc
90	COMAS, MAS	Mas
91	COMAS, SAS	Coma
92	CORP	Lloc
93	CORS	Lloc
94	COSTAS, LAS	Costa
95	CROSAS, LAS	Crosa
96	CROSA, SA	Crosa
97	CULTIU, LO	Lloc
98	DARNICH	Lloc
99	DESCABANYAS	Lloc

Núm.	NOM	CAMP SEMÀNTIC
100	DESPARRALS, FEIXAS	Feixa
101	DEVESA, LA	Lloc
102	DURANEU	Lloc
103	ENFERMS, LOS	Lloc
104	ESPIA	Lloc
105	ESPOLANGUERET DE RABLEDA	Lloc
106	ESTEVA, PUIG	Puig
107	FAGEDA	Fageda
108	FANEDA VELLA, LA	Fageda
109	FARRAL, FEIXA DEN	Feixa
110	FARRÚS, LLOC DEN	Lloc
111	FERRIOL	Lloc
112	FERRIOLES	Lloc
113	FONT DEL BORRELL, PRAT DE LA	Prat
114	FONTANELLA, COLL DE SA	Coll
115	FONTANELLA, LA	Lloc
116	FONTS, LAS	Font
117	FORMENTÀ, LO	Lloc
118	FRAXANEDAS	Lloc
119	FRIGOLET	Lloc
120	FROU, PUIG DE	Puig
121	GAILLA	Lloc
122	GALLINADA	Lloc
123	GAPOLLANCH	Lloc
124	GARRIGA, NOGUERS DEN	Noguereda
125	GASCÓ	Lloc
126	GATONERAS	Lloc
127	GAUSCH, FONT DEL	Font
128	GAYREZA	Lloc
129	GERONELLAS, HORTAS	Horta
130	GINESTAR	Lloc
131	GINESTAR, PUIG DEL	Puig
132	GINESTET	Lloc
133	GOMIS, QUINTÀ DEN	Quintà
134	GONFAU	Lloc
135	GRAN DE SA YLLA, CAMP	Camp
136	GRAVAT (LO)	Lloc
137	GURB, TÉRMENS DE (TERMES DE)	Terme
138	HERA CREMADA, SERRA	Serra
139	HERA DEL MAR	Era
140	HORTAS DE RECHS, LAS	Horta
141	HORTAS, LAS	Lloc
142	JAGUDA, SERRAT DE LA	Serrat
143	JAUME, PUIG DE	Pui

Núm.	NOM	CAMP SEMÀNTIC
144	JUGADOR	Lloc
145	JUNQUER, LO (ANTIGAMENT COMA DE JUNQUER)	Coma
146	JUNQUER, SERRA DEL COLL DE	Serra
147	LAUSER, COLL DE	Coll
148	LAVANYAS, COLL DE	Coll
149	LOMBERGA	Lloc
150	LLAMBERGA	Lloc
151	LLINERAS	Lloc
152	LLORETSALVATGE	Lloc
153	LLOSAS DEN BOSCÀ, LAS	Lloc
154	MALTORRENT	Torrent
155	MALLOL	Lloc
156	MARE DE DÉU DEL COLL, SANTUARI DE LA	Santuari
157	MAROY, BARRACA DEL	Edificació
158	MAS ARRENCADA, AULET DEL	Aulet
159	MAS ARRENCADA, CASTANYEDA DEL	Castanyeda
160	MAS DE LA AVENA, SERRA DEL	Serra
161	MAS PLANA, LAS HORTAS DE	Horta
162	MAS ROY, COSTA DEL	Costa
163	MAS RUSCAY, CORP DE PERTINÈNCIAS DE	Lloc
164	MAS VAGUER, GINESTAR DEL	Ginestar
165	MASFERRER	Mas
166	MASJOAN	Mas
167	MASMIR / MAYMIR	Mas
168	MATA, LA	Lloc
169	MATOXA, LA / MATUXA, LA	Lloc
170	MATUXA, COSTA DE LA FONT DE LA	Costa
171	MATUXA, FONT DE LA	Font
172	MATUXA, LO HORT DE LA	Hort
173	MAYOLA DE LA REBLEDA	Mayola
174	MENUT, LO	Lloc
175	MIRAPEUS	Lloc
176	MOLÍ / MOLÍN	Molí
177	MOLÍ DEN AVELLANA	Molí
178	MOLINERA	Lloc
179	MONT TIÓ	Mont
180	MONTADAS / MUNTADAS	Lloc
181	MONTARGULL / MUNTARGULL	Mont
182	MONTARGULL, SERRA DE	Serra
183	MORENA	Lloc
184	MORÉ, LO	Lloc
185	NAFRÈ, COLL DE	Coll
186	NEGAL, AS	Lloc
187	NEGRAL	Lloc

Núm.	NOM	CAMP SEMÀNTIC
188	NOGAREDA / NOGUEREDA	Noguereda
189	NOGAROLA, LA	Lloc
190	NOGAROLA, TERRA DE LA	Lloc
191	NOU, HORT	Hort
192	OLIVAR DE MIXENA	Oliverar
193	OLIVER DE SANT PERE	Olivera
194	OMBRERAS, LAS	Lloc
195	OU, PLA DEL	Pla
196	OZOR	Lloc
197	OZOR, PARRÒQUIA	Lloc
198	OZOR, TERME DE	Lloc
199	OZOR, PUIG DE	Puig
200	PADRÓ	Lloc
201	PALOMERA, COLL DE SA	Coll
202	PALOMERA, LA	Lloc
203	PARCERIAS	Lloc
204	PARRAL	Lloc
205	PASSADORAS	Lloc
206	PEDRAJUGADORA	Lloc
207	PEU DEL PUIG	Lloc
208	PICONERA, LA	Lloc
209	PINYANA, CASTANYEDA DEN	Castanyeda
210	PI, PUIG DEL	Puig
211	PLASSABATUDA	Pla
212	PLANAS, (LAS)	Pla
213	PLANA, LA	Pla
214	PLANIOL	Pla
215	POMAREDA, LA	Lloc
216	PONTARRÓ, LO	Lloc
217	PONT, EL	Lloc
218	PORTALLERAS, LAS	Lloc
219	PORTALLERAS, SERRAS DE LAS	Serra
220	POSA, LA	Lloc
221	POSA DELS ROURES DEN PIDEVALL, LA	Lloc
222	PRAT, COMA DEL	Coma
223	PREVERA, PLA DE	Pla
224	PREVERE, PRAT DE	Prat
225	PRODEY, CAMP	Camp
226	PUIGBORRELL / PUIGDEBORRELL	Puig
227	PUIGDESAMOLERA	Puig
228	PUIGFARRAN, LO	Puig
229	PUIGJUGADOR	Puig
230	PUIGMERCÓS	Puig
231	PUIGMERCÓS, BOSCOS DE	Boscós

232	PUIGRODÓ / PUIGRODON / PUIGRODÓS	Puig
233	PUIGROURE, SERRA DE	Serra
234	PUJOL, SERRAT DE	Serrat
235	QUERÓS, PUIG DE	Puig
236	RABLEDA	Lloc
237	RABLEDA DE CASTANYERS	Lloc
238	RABLEDA, CORT DE	Lloc
239	RABLEDA, PUIG DE	Puig
240	RABLEDA, MALLOLA	Puig
241	RAFECH	Lloc
242	RAJACOLS	Lloc
243	RAURICH, COLL DE	Coll
244	RESTRATELL	Lloc
245	RIBA, FONT DEN	Font
246	RIDAFRÈ	Lloc
247	RIDEMAR	Lloc
248	RIERA DEL BARDER, HORTAS DE LA	Horta
249	RIERA DEL BARDER	Riera
250	RIERAL DEL MAS CORTAL	Riera
251	RIGAVALÓS	Lloc
252	ROBIR	Lloc
253	ROCA AGUDA / ROCAGUDA, (LA)	Roca
254	ROCA DEL ABEY	Roca
255	ROCA RODONADA	Roca
256	ROCACARBONERA	Roca
257	ROCACORBA	Roca
258	ROCAXURIGUERA	Roca
259	ROCADELL	Lloc
260	ROCAPLANA	Roca
261	ROCARODONA	Roca
262	ROCHAR	Lloc
263	ROCHA, COLL DE SA	Coll
264	RODÓ	Lloc
265	RODONELL	Lloc
266	ROMAGUERAS, COSTA DE LAS	Costa
267	ROMBAU, HERA DE	Era
268	ROST DE PI	Rost
269	ROURE, HORTA DEN	Horta
270	ROURE, PLA DE	Pla
271	ROYR / ROHYR	Lloc
272	RUBIOL, LO	Lloc
273	RUDÓ, HORT	Hort
274	RUSCAY, COLL DE	Coll
275	RUSCAY, ESTRETES DE	Lloc

Núm.	NOM	CAMP SEMÀNTIC
276	SABRÓ	Lloc
277	SAIVINYA	Lloc
278	SALADER, PUIG	Lloc
279	SALAMANCA	Lloc
280	SALCIA	Lloc
281	SALETA, TRIA DEN	Lloc
282	SALIBERCHS	Lloc
283	SALT	Lloc
284	SALUDRIERA, GORCH DE	Gorg
285	SANT BENET	Lloc
286	SANT GREGORI	Lloc
287	SANT JULIÀ, PUIG DE	Puig
288	SANT JULIÀ, SERRA DE	Serra
289	SANT MIQUEL DE SOLTERRA, MUNTANYA DE	Muntanya
290	SANT MIQUEL, SERRA DE	Serra
291	SANTA CREU DE HORTA	Lloc
292	SANTA MARIA Y SANT TOMÀS (YGLÉSIA DE OZOR)	Llocs
293	SANTONI	Lloc
294	SAPERSA	Lloc
295	SAPLANTADA	Lloc
296	SARBOSSER, PARRA	Parra
297	SASALA, CAMP	Camp
298	SASPIA, COLLET	Coll
299	SAULAS, TORRENT DELS	Torrent
300	SAULEDA, CAMP DEN	Camp
301	SAULINA, PLAN	Pla
302	SELVAS, LAS / SEUVAS, LAS	Lloc
303	SELVAS, SERRA DE LAS	Serra
304	SELLERA, LA	Lloc
305	SERBLANQUES	Lloc
306	SERRA DEL TORONELL	Serra
307	SERRA DEN GARRIGA, LA	Serra
308	SERRA PUIG DE JALATS, AIGUAVÉS DE	Aiguavés
309	SERRA TORTA	Serra
310	SERRAMAJOR	Serra
311	SERRAT	Serrat
312	SERRAT DE LA LLOSA, LO	Serra
313	SERRA, LAS OLIVERAS DEN	Oliveras
314	SEVER	Lloc
315	SIRÉS, COLL DE	Coll
316	SITJES	Lloc
317	SOLAR, LO	Lloc
318	SOLER, CORP DE	Lloc
319	SOT DEN PRAT, BACH DEL	Lloc

Núm.	NOM	CAMP SEMÀNTIC
320	SOT	Lloc
321	SOTA, LA	Lloc
322	SOTASCABIROLS	Sot
323	SUBIRÀ, CASINA DEL	Edificació
324	SUBIRÀ, LO	Lloc
325	SUSQUEDA, CUDINA DE	Codina
326	TALAMANCA	Lloc
327	TAPIA, LA	Edificació
328	TERRA BALLOSA	Lloc
329	TERRADAS, LAS	Lloc
330	TERRERA DEN GARRIGA, LA	Lloc
331	TEY, TORRENT	Torrent
332	TINTAS, LAS	Lloc
333	TORRA DE RECHS	Lloc
334	TORRA DE REDIS	Lloc
335	TORRENTERA, LA	Lloc
336	TORRENT, CASTANYEDA DES	Castanyeda
337	TORRERA, LA	Lloc
338	TORRERA DEN GARRIGA, LA	Lloc
339	TRIAS, LAS	Tria
340	TRIA, QUINTÀ DE LA	Quintà
341	TRILLAS	Lloc
342	TURONELL, SERRA DE	Serra
343	VAGUER, MONTANYA DEN	Muntanya
344	VAGUER, ROURA DEN	Roure
345	VAGUERA, SERRAT DE NA	Serrat
346	VALELLAS	Lloc
347	VERGER, LO	Lloc
348	VERGER, PLASSA DEL	Top. Urbana
349	VERNEDA, (LA)	Verneda
350	VILA, COSTA DEN	Costa
351	VINYA DE LA TORRENTERA	Vinya
352	VINYA GARRIERA	Vinya
353	VINYAS	Vinya
354	VINYASSA, LA	Lloc
355	VINYA, TORRENT DE LA	Torrent
356	YLLA, SA	Lloc

3.- CLASSIFICACIÓ

Noms que tenen relació amb els animals

Cabrots, Corp, La Palomera, Rocaxuriguera, Sotascabirols, Gallinada, Gatonerass, Coll de sa Palomera.

Construccions i obres de l'home

Casella, Casellas, Las Casullas, Descabanyes, Molí, Molín, Casullas, Cors, Pontarró, El Pont, La Tàpia, Torra de Rechs, Las Trias, Trillas, Camp del Castell, Sot de la Casas, Pla del Castellar, Las Terradas, Puigdesamolera, Padró, Creu de Coll de Llavanyas.

Gentilicis

Gascó, Camp del Moro.

Llinatges i noms propis

Coma de Amir, Aulet den Corbera, Hort den Baceda, Coma den Barceló, Camper mangol, Creu den Camps, Camp den Casamitjana, Castandell, Castanyeda den Bayer, Horta den Castanyeda, Conca de Comajuan, Puig Esteva, Feixa den Farral, Farrús, Ferriol, Gailla, Noguers den Garriga, Mont Tió, Ginestet, Quintà den Gomis, Gonfau, Puig de Jaume, Llosas den Boscà, Masferrer, Masjoan, Masmir (Maymir), Torrera den Garriga, Montargull (Muntargull), Coll de Nafrà, Castanyeda den Pinyana, Puigborrell (Puig de Borrell), Puigfarran, Coll de Raurich, Font den Riba, Hera de Rombau, Horta den Roure, Tria den Saleta, Camp den Sauleda, Serra den Garriga, Les oliveras den Serra, Corp de Soler, Roures den Pidevall, Sot den Prat, Torrera den Garriga, Montanya den Vaguer, Costa den Vila, Molí den Avellana, Mas Coll, Serra del Toronell, Puig de Jalats.

Noms derivats dels elements abundants en un lloc

Albareda, Artiga de Forment, Font de l'Aulet, Los Avellaners, Pla del Castanyer, Feixas Desparrals, Fageda, Formenta, Fraxanedas, Frigolet, Ginestar, Puig de Ginestar, Hortas, Junquer, Llineras, Mallol, Lo Moré, Nogareda (Noguereda), Parral, Puig del Pi, La Pomareda, Rost de Pi, Pla de Roure, Parra Sarbossier, Torrent dels Saulas, Plan Saulina, Posa dels Roures den Pidevall, Torrent del Tey, Verneda, Vinya Garriera, As Camps, La Devesa, Coll de Rusca, Estretes de Rusca, Saplantada, Las Selvas, Seuvas, Verger, Vinyas, Vinyassa, Lo Cultiu, Albes, Rableda de Castanyers, Puig de Campells, Salcia, Rableda, Saivinya, Coll de Sirés.

Hagiotopònims

Santuari Mare de Déu del Coll, Oliver de Sant Pere, Sant Benet, Sant Gregori, Puig de sant Julià, Serra de Sant Julià, Montanya de Sant Miquel de Solterra, Serra de Sant Miquel, Santa Maria y Sant Tomàs en la yglesia de Ozor, Santoni, La Sellera.

Noms esdevinguts per extensió

Hortas del molí den Avellana, Aygual de la Mata, Camps de mas Coll, Puig de Carós (Querós), Sot del Castandell, Castanyeda de Puigborrell, Castanyeda del Borratxí, Coll de sa Codina, Colldesbanchs, Costa del Collsecudina, Costa del mas Coll, Camp Gran de sa ylla, Barraca del Maroy, Aulet del mas Arrencada, Castanyeda del mas Arrencada, Serra del mas de la Avena, Las hortas del mas Plana, Costa

del mas Roy, Corp de pertinències del mas Ruscay, Ginestar del mas Vaguer, Costa de la Font de la Matuxa, Costa de la Matuxa, Horts de la Matuxa, MaYola de la Rebleda, Serra de Montargull, Parròquia de Ozor, Terme de Ozor, Puig de Ozor, Boscos de Puigmerdós, Serra de Puigroure, Hortas de la Riera del Barder, Rieral del mas Cortal, Costa de las Romagueras, Gorch de Saludriera, Serra de las Selvas, Casina del Subirà, Cudina de Susqueda, Castanyeda des Torrent, Plassa del Verger, Vinya de la Torrentera, Torrent de la vinya, Prat de la Font del Borrell, Terra de la Nogarola, Bach del Sot den Prat, Quintà de la Tria, Serra del Casanova del Subirà, Bayer de la Mata, Aiguavés de Serra de Puig de Jalats, Terme Gurb.

Orogràfics

El Coll, Sas Comas, Las Costas, Las Crosas, Sa Crosa, Las Planas, La Plana, Salt, Serrat, Sitjes, La Sota, Lo Sot, La Torrentera, Lo Subirà, Colldesaroca (Coll de sa rocha), Coma del prat, Las Muntadas (Montadas), Ozor.

Noms procedents de relacions jurídiques

Los Alous dels Enferms, Sots dels Alous, Coma de Cens, Colldesforas, Comanda de Aiguaviva, Parcerias.

Noms derivats de l'aparença visual: mida, forma i color.

Aulet gran, Castanyer borat, Fontanella, Camp gran de sa Ylla, Lo Menut, Negral, Pla del Ou, Planiol, Puigrodó (Puigrodon), Puigrodós, Roca Aguda (Rocaguda), Roca Rodonada, Rocacorba, Rocaplana, Hort Rudó, Serra Torta, Serramajor, Sa Ylla, Camprodó, Cam Pla, Rodó, Rodonell, Campsasala, Corp, Camp Prodey.

Noms derivats de la situació del lloc

Aulet del Bach, Baceda de Munt, Bach de la Serra i Pujal, Feixa del Bosc, Castanyeda del Bach, Las Ombreras, Lo Solar, Hortas de Rechs, Olivar de Mixena.

Noms derivats d'apreciacions temporals

Castanyeda Vella, Fageda Vella, Hort Nou, Terra Ballosa, Casanova del Subirà.

Noms derivats de la constitució del lloc

Algual (Aigual), Ayguals, Torrent de las Bassas, Sas Bassas, Comapadrosa, Comarable, Fonts, Passadoras, Serra de las Portalleras, Serrat de Pujol, Rocadell, Rochar, Lloretsalvatge, Maltorrent.

Noms originats per possibles fets esdevinguts en el lloc

Los Enferms, Serra Hera Cremada, Jugador, El Castanyer del Fil.

Noms originats per oficis o malnoms

Molinera, Pla del Prevere, Puig Salader, Serrat de na Vaguera, Puigmerdós, Torrera.

Noms originats per possibles aparences formals

Coll del Bes, Serrat de la Jaguda, Mirapeus, Pedrajugadora, Puigjugador, Rocarbonera, Serrat de la Llosa.

Noms provinents de l'ús del lloc

Plassabatuda, La Posa.

Noms de difícil classificació

Camp Amar, La Arrencada, Los Arrencats, Balomar, Barau, Becfret (Bechfret), Boranca, Borboladas, Borgoladas, Bordoneras (Burdoneras), Borraxí, Pla del Campech (Campench), Capallanch, Castanyeda de la Puila, Collsarosica, Comarca, Darnich, Duramar, Espia, Espolangueret de Rableda, Capollanch, Font del Gausch, Gravat, Gaireza, Hortas Geronellas, Hera del Mar, Coll de Lauser, Coll de Lavanyas, Lomberga, Llamberga, Matuxa (Matoxa), Morena, As Negal, Nogarola, Piconera, Gonfau, Puig o Mallola de Rableda, Rafech, Rajacols, Restratell, Ridrafret, Ride-mar, Rigavalós, Robir, Rubiol, Sabró, Salamanca, Saliberchs, Serblanques, Collet Saspia, Sever, Talamanca, Valellas, Quintana Campsalubrí, Ferrioles.

4.- ESTUDI D'ALGUNS TOPÒNIMS

ROCA DEL ABEY

Abey: Abell: Rusc d'abelles. a) Conjunt de ruscos (Empordà, Guilleries) 3. Escletxa o forat d'una penya o d'una soca, on les abelles han eixamenat (Rupit).

AIGUAVÉS-DE-SERRA-DE-PUIG-DE-JALATS

Curiós per la gran precisió que expressa el conjunt del topònim.

ALGUAL

Probablement el +gual o bé error de transcripció del terme "Aigual". Gual: indret d'un riu en què hi ha poca fondària i el fons és prou bo perquè hi puguin passar caminant. ETIM. del llatí *vadum*, mat. sign. amb sufix *-ale* (*vadale) i amb canvi de *v-* en *gu-* produït tal vegada per influència del germànic *wad* mat. sign. (Fouché Phon. 93) (*AlcM* 6, 432) M. Rey 103.

ALOUS DELS ENFERMS, LOS

Enferm: Adj. ant. 1. Mancat de fermesa. 2. Malalt. ETIM. del llatí *infirmu*, mat. sign. (*AlcM* 4, 929)

Enferm és un mot antic, segons Coromines, amb el significat de malalt. El mot ja es troba a les Vides de Sants Rossellonesos i a Llull (DECLC, III, 978).

Segurament, el benefici que es treia d'aquesta partida de terra devia anar per finançar una institució de salut.

AMIR, LA COMA DE

El mot *coma* ha desaparegut del llenguatge viu de moltes comarques, però conserva vitalitat principalment en el Ross. Plana de Vic, Conca de Tremp, Ribagorça, Morella, Mallorca; però a la majoria de les regions és un simple fòssil toponímic, això sí, molt abundant: no hi ha quasi cap comarca on no es trobin noms de lloc La Coma o *Les Comes* o compostos amb aquest mot.

Llinatge existent a Osor. (*AlcM* 3, 305,306)

Amir: Llinatge existent a l'Empordà (*AlcM* 1, 629)

No seria forassenyat pensar en un possible Coma de Mir, ja que existeix el Mas Mir.

AULET, FONT DE LO

Aulet: Alc.M. documenta el nom a Osor, amb el sentit d'alzinada tendra. A la mateixa entrada lèxica diu "a les Guilleries (recordem que Osor pertany a les Guilleries) es diu aulet l'alzinar que especialment es cria per fer-ne carbó (Cost. Cat. I,101)" (*AlcM* 2,148)

BACEDA, HORT DEN

El topònim, en aquest cas, deu fer referència a un llinatge, ja que hi observem l'article personal *EN*.

BES, COLL DEL

Seria estrany que el topònim tingués relació amb *petó*. Coromines afirma: "És sabut que avui *PETÓ* s'ha imposat en la llengua viva del Principat i Rosselló, de manera que ara en l'ús del barceloní i del Principat *bes*, i fins el verb *besar* (més sovint *fer un petó*, *barc.*), pertanyen quasi només a la llengua literària, i parlant no són tan usuals, si bé continuen essent-ho en el País Valencià i a les Illes, on l'ús de *petó*, en canvi, ha penetrat poc o gens (*DECLC*, I, 776).

BORANCA/BORANTA

Podria provenir de borar.

Coromines només parla d'*esvorancar* i *esboranc* (ambdós documentats al s. XIX) com a derivats de *bora* 'cova, caverna'. (*DECLC*, 94-95).

Cfr. Esbornac, forat, ferida profunda.

BORBOLADAS/BORGOLADAS, LAS

Coromines recull *borbollar* (i altres derivats) 'fer borbolls un líquid, sortir amb violència'. (*DECLC*, II, 81).

BORDONERAS/BURDONERAS, LAS

Top. *Font Bordonera* abundosa font situada prop d'Organyà. Ja surt el seu nom en un document de l'any 1121, ap. BABL, VI, 392. (*AlcM* 2, 590).

Coromines recull bordonada, bordonar, bordonejar, bordonera i *bordoner*, tots ells derivats de *bordó*. El significat més antic és el de 'diversos objectes a manera de bastó, especialment el de romeu o caminant', documentat ja al segle XIII. (*DECLC*, II, 110-111).

BORRATXÍ, LO

No documentat per Coromines. Segurament es tracta d'un derivat de *borratxo*, el qual procedeix de *borratxa*, segons Coromines (*DECLC*, II, 135).

CABROTS

Mascle adult de la cabra (Camprodon) (*AlcM* 2, 793)

Derivat de cabra, segons Coromines. Únicament tracta 'cabrota "espècie de duc" en el Segre mitjà (Oliana, Organyà, Alinyà, Odèn, BDLC, IX,343)'. (*DECLC*, II, 370).

El Diccionari de l'Enciclopèdia entra cabrot amb el sentit de boc o el de crustaci anomenat cabra. No sembla pas probable que el topònim pugui avenir-se amb el significat marí.

CAM PLA

Pot ser Camp pla o bé Can Pla (l'linatge).

CAMPECH/CAMPPECH, CAMP DEL

Pech: bestial, grosser/ mec, sec (*AlcM* (8, 350).

Per la grafia CAMPPECH podríem pensar en una paraula composta de CAMP i de PEC. Ara bé, el significat que dona Coromines al mot PEC no sembla que pugui tenir gaire relació amb el del topònim. Segons Coromines, el sentit de pec és el de toix, neci, com a adjectiu. A més considera que "en català, l'ús del mot decaigué ràpidament després de l'Edat Mitjana, i avui no subsisteix més que en algun parlar limítrof de l'extrem Oest..." (*DECLC*, VI, pàg. 355, A, 21-23).

CAMPENCH, CAMP DEL

Penc: fulla de carxofera (*AlcM* 8, 412). Probablement l'anterior i aquest són el mateix amb errada de transcripció: el document, en la situació, així ho confirma.

CASTANDELL

Llinatge (*AlcM*3,30)

En parlar dels derivats de CASTANYA, i més concretament dels col·lectius, diu Coromines: "el més antic, format amb -ETUM, fou Castanyet, conservat com a nom

d'un llogaret i parròquia damunt Sta. Coloma de Farners, entre aquesta vila i Osor-Sant Hilari; d'ací, el diminutiu *Castanyadell* (< *-edell*), altre tal llogaret entre St. Hilari i Vilanova de Sau". (DECLC, II, 624, B, 55).

CASTANYEDA DE LA PUILA, LA

Castanyeda: Bosc de castanyers.

Seguint la cita de Coromines donada al topònim CASTANDELL, podem apuntar: "del plural ll. en -ETA: *una castanyeda*, molt viu fins avui en aquests rodals, terra màxima dels castanyers, sentit el 1931 a Farners". (DECLC, II, 625, A, 1).

Puila: Podria ser un nom propi femení???

CASTANYER BORAT, EL

Borat: Arbre borat: arbre buidat (Castellterçol). ETIM: potser del germànic boro, 'barrinar'; però sembla probable que tingui un origen més remot, potser cèltic (cf. Coromines DEcast, II, 944) (*AlcM* 2, 582). Malgrat que Alcover no el documenta a la zona que estem treballant, podem constatar que aquest significat del mot borat és conegut en aquests indrets.

CASTANYER DEL FIL, EL

Fil: Probablement aquest topònim prové d'alguna característica de l'arbre o bé de l'indret en el qual es trobava.

CASTELLAR, PLA DEL

Grafia antiga per castellà: governador del castell./ Es conserva en diferents noms toponímics. (*AlcM* 3, 36)

Aquest terme és una mostra del que apunta Coromines (paraula CASTELL, DECLC, II, 625, B, 59) en el sentit que aquest mot roman únicament en topònims.

CASULLAS, LAS

Llinatge. ETIM (en sg.) incerta, però sembla un diminutiu de casa. (*AlcM*3, 43).

Coromines recull CASULLA com a forma femenina de CASULL (casa menuda), corrent al Migjorn del País Valencià (DECLC, II, 607, A, 27), però no pas en aquesta zona que ens ocupa.

CENS, COMA DE

Cens: Padró o document on es compten o classifiquen persones o coses./ Dret real que es paga al senyor de béns immobles, damunt el fruit d'aquests, a canvi del domini llur o d'un cabal en diners. ETIM. del llatí census mat. sign. (*AlcM*, 3, 109)

COLL DE LLAVANYAS, CREU DE

Llavanyas: Llavanya: Pedra fullosa, que forma lloses (Eiv.) (6, 917)// Llevanya: Pedra grossa i plana (Cervera) (Alc M6, 977).

Coromines parla de llevanya i de *llivanya* en diverses accepcions. N'hi hauria dos que podrien tenir relació amb el topònim que ens ocupa.

Un significat seria “+collita, esplets, resultat dels fruits agrícoles anyals’ en el Ross. medieval...” (DECLC, II, V, B, 19). L’altre sentit tindria relació amb *lleva*, com a “esquerda o veta de la pedra per on és fàcil de trencar aquesta pegant-hi cops”. (DECLC, II, V, B, 39). I d’aquí derivaria “el mall. *llivanya* ‘crivell o trenc natural de la roca’” (DECLC, V, B, 47).

COLLDESFORAS

Coll+de+es+forsas.

Forsa: 5.a) Document fefaent o acreditatiu. 8)ant. Fortalesa; edifici fortificat, destinat a la defensa d’una plaça, d’un territori, etc. 10) Execució forçosa d’un tribut. (AlcM 5, 973-974).

Coromines apunta l’existència del topònim força. Diu: “I particularment en el significat ‘ciudadella, fort, fortalesa’ (...); amb aquest significat el mot restà però amb tendència a fixar-se com a genèric toponímic o com a NL: la més cèlebre és *La Força* o ciudadella de Girona, encara famosa i viva en la toponímia urbana. (...) *La Força*, grandios pany de cinglera, avançat a manera de baluard gegantesc, dels Cingles de Tavertet en direcció a Sau”. (DECLC, IV, 142, B, 2 i ss).

Podria tractar-se, doncs, d’aquest segon topònim de què parla Coromines.

COMARABLE

Coma+rable.

Rable: Ferro llarg, d’un dit i mig de gruix (AlcM 9,81)/Reble: Conjunt de trossos de pedra petits que s’usen per a omplir buits entre les pedres grosses quan es construeix un marge o una paret, o per a formar el paviment d’un camí (Guileries) (AlcM9, 193)

DARNICH

No documentat per Coromines. Podria ser topònim amb etimologia cèltica, tal com afirma el mateix Coromines per als noms Darnius, Darnaculleta, Darna... (DECLC, III, 30, B, 55).

ESPÍA (I també COLLSESPIA)

Hi ha casos del mot *espia* com a topònim, tal com apunta Coromines: “En el muntanyam del NO. hi ha rastre sobretot toponímic de l’ús en el sentit de ‘lloc de

guaita, punt d'observació” (DECLC, III, 643, A, 9). Aquesta mateixa idea d'espia com a sinònim de talaia, també és indicada pel Dr. Moreu-Rey.

FARRAL, FAGEDA DEN

Farral: Ferral: De ferro (*AlcM* 5,818). Cal dir de totes maneres que en aquest cas semblaria que es fa referència a un nom propi, que alhora podria ser un malnom.

FARRÚS, LLOC DEN

Ferrús: llinatge. ETIM. derivat de ferro amb el sufix *us* (cf. les variants Ferràs i Ferris) (*AlcM* 5,830).

Coromines documenta ferrús en dos sentits diferents. En valencià, el mot té el sentit de 'persona molt lletja'.

L'altre sentit és el relacionat amb un *feruz* que apareix en un inventari de l'Alt Aragó del segle XI. En aquest cas, el mot fa referència a unes teles i, més concretament, al color d'aquestes teles.

Ni un sentit ni l'altre no semblen prou convincents per avenir-se amb aquest topònim.

No documenta el nom al Principat. (DECLC, III, 983, B, 23 i ss).

FONT DEL BORRELL, PRAT DE LA

Borrell: Ant. per burell? o derivat de borra? o equivalent a borell (=botxí) / Nom propi d'home (*AlcM* 2,602)

Coromines no parla directament del mot borrell, sinó que ho fa en tractar el derivat de *borra*, '*borral*', i encara de manera indirecta. Apunta el següent: "*Borrellera*, -es NL [nom de lloc] força estès, que havia estat apel·latiu de sentit incert (potser alguna espècie d'acumulació de grava o clapissa?). (...) i crec infundada l'asseveració de Balari (*Orig.*, 130) que aquest mot i un mot *borrell* havien significat 'clotet'". (DECLC, II, 129).

Al diccionari de Fabra, *borrell* és un 'forat a la bóta per on s'aboca el vi'.

Tant el diccionari de l'Enciclopèdia Catalana com la mateixa Enciclopèdia Catalana, afegeixen encara un nou significat: "Borrell, m. ant. Botxí". Caldria veure a quin botxí es refereix el diccionari: el botxí que executa les penes o l'ocell de l'ordre dels passeriformes.

FORMENTÀ, LO

Lloc on abunda el *forment*.

Forment: Blat de la millor casta./ Formental: herba de prat alta que fa un poc d'espiga, semblant a la del forment. /5, 988).

El mot *forment*, en el sentit de 'blat, gra cereal', ja es troba a partir del 1200. Segons Coromines, "la forma *forment* està avui generalitzada a tot el domini lingüístic". (DECLC, IV, 218, B, 44-45).

GATONERAS

Propi dels gats./ Gatera./ En els blanqueigs, peça rodona de pisa blanca envernissada, fixada a un tros de fusta que es clava on convé, per dins la qual passa la roba i li serveix de guia. (*AlcM* 6, 230)

Ens podríem trobar davant d'una primera documentació. Gatonera, segons Coromines, és “el forat de la porta on s'esmunyeixen els gatons' (Tor, 1932)” (*DECLC*, IV, 419, A, 2). També es troba en N. Oller.

GONFAU

Gonfaus: Llinatge (*AlcM*6, 337)

GRAN DE SA YLLA, CAMP

Seguint Moreu-Rey, segurament el topònim devia designar una peça de terra aïllada o de forma circular. (Moreu-Rey, *ENNLL*, 84).

GURB, TERME DE (térrens)

Gurb: Top. a) Gurb de la plana (proper a Vic) b) Gurb de la conca (proper a Tremp)/7 Llinatge (*AlcM*6;477)

Pensem que aquest Gurb faria referència a Gurb de la plana, ja que se situa prop de Sant Hilari Sacalm. El més sorprenent, potser, és el manteniment de les dues formes termes i tέρrens, ja que podria indicar que en aquests moments s'estava produint el canvi de forma.

JUNQUER, LO (antigament coma de Junquer)

Jonquer: Joncar (Olot)- lloc on abunden els joncs.// Llinatge. (*AlcM*6, 765).

En tractar del mot jonc, diu Coromines: “El col·lectiu *joncar*, *jonquera*, etc. està copiosament representat, i des d'antic a la toponímia” (*DECLC*, IV, 902, A, 47-48). I més endavant, en parlar de la vasta extensió de *joncar*, des dels Pirineus Occidentals fins cap a Castelló, considera: “Però cap als Pirineus hi ha *jonquer* en altres zones (p. ex. cap al baix Cadí: *Font del Jonquer* a Lavansa, 1964)”.

LLINERAS

Possiblement, lloc on es conreava lli. No recollit per Coromines, sí per Moreu-Rey.

MATOXA, LA

Vg. Matuxa.

MATUXA, LA (I també COSTA DE LA FONT DE LA MATUXA, COSTA DE LA MATUXA, HORT DE LA MATUXA i LOS HORTS DE LA MATUXA).

Aquest mot no es troba en els diccionaris actuals. Aquest indret, avui en dia, és anomenat *La Maduixa*.

La nostra hipòtesi, mentre no trobem documentació més antiga, és que el topònim fóra una grafia arcaica de maduixa (de fet, a l'Empordà -i a d'altres zones, segons Alcover- hem sentit, de boca de gent gran, el terme *madoixa* -sonorització de la -T- de *matoxa*- al costat de *maduixa*) o bé que, en ser un nom sense significat per als parlants, aquests van adequar-lo a un terme conegut.

MAYOLA DE LA REBLEDA

És curiós el fet que ens trobem davant d'un mot amb iodització, enfront del no ioditzat *Mallol*.

MOLÍN

Probablement és una grafia antiga de molí en la qual es manté la N actualment subjacent.

Curiosa, d'altra banda, la convivència amb Molí, sense N subjacent.

NAFRÈ, COLL DE

Nafrè: Topon. *Coll de Nafrè*: coll de muntanya situat prop de Susqueda a la vora del riu Ter (les Guïlleries). ETIM. del nom personal germànic Manfred (cf. Förstemann Altd. Nb., I, 1091). En un document de l'any 1144 apareix anomenat St. Daniel *de Manfredi* (Cf. Botet Geogr. Gir. 1000) (*AlcM* 7, 691)

L'etimologia popular considera que el nom prové del terme 'coll nafrat', ja que la llegenda diu que en aquestes contrades hi havia un gran ós (d'aquí devia venir el nom d'Osor) que s'havia de matar; el van ferir (nafrar) del coll en aquest indret.

NEGRAL

Adj. (Fruita) de pell negra. Es diu especialment d'una varietat de figues i una de raïms (*AlcM* 7, 731)

Segons Coromines, negrenc (DECLC, V, 898, B, 26). Seria una primera documentació, ja que, sempre seguint Coromines, el terme apareix per primer cop a finals del segle XVIII en el sentit científic de nom de pi (pi negral). En el sentit més comú, de *negrenc*, la primera documentació és de principis del segle XX, i encara en una obra lexicogràfica valenciana.

Cal tenir en compte l'existència del pi *rojal*.

MIXENA, OLIVAR DE

Podria ser un lloc plantat d'oliveres que partís propietats?

OMBRERAS, LAS

D'ombreras, diu Coromines: “*ombreira* ‘baga, paratge on no toca el sol’ (recollit a Besalú, *DAG*); ‘glorieta o barraca per a guardar-se del sol’ (Griera, *BDC*, XX, 30, localitzat a Lledó, Emp., un exemple de Víctor Català en *AlcM.*). Per tant, ens trobem davant d’una primera documentació.

Cal afegir que en el mateix llevador apareix el nom de *Francisco Ombreras*; però el fet que aparegui el determinant al davant del topònim ens fa pensar en el fet que no hi faci referència o que se n’hagi perdut la idea de llinatge.

OU, PLA DEL

Probablement fa referència a un pla que té la forma ovalada. Seria un exemple de metàfora popular, segons el que diu Enric Moreu-Rey.

PONFAU

Pont+Fau

Fau: Top. a) *Mas de Fau*: caseriu de la Serra d’En Garseran (Cast.) b) Santuari de la Mare de Déu, situat dins el terme de Carbonils, llogarret d’Albanyà (cap a Maçanet de Cabrenys). // Llin. existent a Manresa i Sabadell. (*AlcM* 5,763)

PONT, EL

És un terme molt habitual a la toponímia, i el fet que en aquest cas es concreti sense més ni més ens ha de fer pensar que es refereix al pont que encara hi ha al centre del poble, que és el més antic i que encara avui també se l’anomena així a diferència dels altres que hi ha, els quals hom qualifica amb un adjectiu: El Pont Nou o dels Soldats, el *Pont de Mas Coll* o de la *DERICA*, el *Pont de la Piscina* o de les *discòrdies*, etc.

PORTALLERAS, LAS (I també SERRAS DE LAS PORTALLERAS)

V. Portellera: En topon. nom d’un coll o pas de muntanya. (*AlcM* 8, 780).

No documentat. Al Coromines apareix portallera en el sentit de porta petita. (DECLC, VI, 724, B, 45-46).

PUIGDESAMOLERA

Puig+de+sa+molera.

Molera: Pedrera d’on s’extreuen pedres per a fer moles, ja que difícilment pot fer referència a nadiu de La Mola, població de l’illa de Formentera, o a l’espècie marina. (*AlcM* 7, 497)

PUIGMERCÓS (I també BOSCOS DE PUIGMERCÓS)

Puig+merdós.

Merdós: 1. Brut de merda 2. Brut; ple de brutícia. S'usa molt com a mot insultant. 3. Noi que té pretensions de semblar gran. 4. Que duu moltes pretensions; molt vanitós. (AlcM7, 373)

PUIGRODÓS

Malgrat que l'AlcM. l'introdueix també com a topònim i llinatge (AlcM9, 537), després d'estudiar en el llibre la seva situació, hem arribat a la conclusió que es refereix també a Puigrodon.

QUERÓS, PUIG DE

Querós: 1. Top. Poblet del municipi de St. Hilari SC, devers les Guilleries; també hi ha el Coll de Querós i la riera de Querós, a la mateixa comarca. (AlcM9, 47). Ja vam veure a l'estudi dels masos que també existia el mas Querós i ara hem trobat el Puig de Querós.

RECHS, TORRA DE

Segons Antoni Pladevall, al Programa de Festa Major del Terç de 1980, "tots aquests masos -fent referència a uns masos anomenats abans i datats del 1359-, junt amb les *Domus* o cases fortes de Recs, dita més tard La Torra o Torre d'en Recs, La Mata i Romagueres, pertanyien a la parròquia de Sant Pere d'Osor, junt amb les 23 famílies que vivien entorn de l'església o població, dita La Sagrera o Cellera de Sant Pere".

ROBIR

Possible masculinització o un error de transcripció del terme Rovira.

ROCACORBA O ROCAXURIGUERA

Rocaxuriguera: Aglutinació de roca+xuriguera. Topon. Nom d'uns angles situats als voltants del Canigó, en els quals abunden els esparvers o xoriguers (ocell de la família de les falcònides de color roig argilós amb taques negres a la part superior del cos, groguenc amb taques pardes a la part inferior, bec blavós i potes grogues. Sin. esparver) (AlcM 10, 962,963). Aquest podria ser el mateix cas malgrat que a la zona que estem treballant el mot esparver és el més usual. També és un llinatge.

ROYR/ROHYR

Al DECLC de Coromines trobem el mot *Ruir, marcat com a mot suposat però que no ha existit, en el sentit de 'brillar roent'. (AlcM VII, 525, B, 41).

L'existència de Mas Royr i del Mas Maroy (segurament Mas Roy) ens fa pensar que es tracta tot del mateix topònim.

RUBIOL, LO

1. Bolet blanc per damunt i negrós per sota, comestible, més saborós que el pebràs (Morella, Benassal). Llinatge. (*AlcM* 9, 606).. Podria ésser un derivat de robí amb el sufix -OL??

Segons Coromines, Font i Quer, en un estudi sobre els bolets, parla de rubiol i *rubiola* com a tals. (DECLC, VII, 505, A, 44). A Mallorca és una mena de pastís. (DECLC, VII, 505, A, 52).

La documentació de Font i Quer és del 1958. A Mallorca, Coromines va sentir el mot el 1963 i el 1982.

Ens podríem trobar, per tant, davant d'una primera documentació.

SALADER, PUIG

Salader: Salitrós (Agramunt, ap. Aguiló Dicc.) “És terra saladera. Que té gust a sal”. (*AlcM* 9, 680).

Segons Coromines, salader té el sentit de salitrós, recollit a Agramunt segons el *Diccionari Aguiló* (1914-34). (DECLC, VII, 604, A, 52). Per tant, ens trobaríem davant d'una primera documentació.

SALUDRIERA, GORCH DE

Gorch: V. Gorg: Clot pregon en el llit d'un riu o torrent, on l'aigua s'entolla o alenteix el seu curs, sia formant remolí (Ribagorça, Segarra, Val.), sia encalant-s'hi (Empordà, Plana de Vic...) (*AlcM* 6, 339)

Saludriera: Salut+riera.

Ens sembla curiós d'indicar que és l'únic cas en tot el llevador en què es paga 'per dret de pescar'. (“Dret de pescar en dita Riera de Ozor, es a saber del Moli den Bosch que vuy posseheix Banchs y Horta fins en lo lloch anomenat lo Gorch de Saludriera”, pàgina 203 del Llevador).

SANT PERE, OLIVER DE

Sant Pere és el patró d'Osor. El topònim podria referir-se a una olivera de pertinençes de la parròquia o bé que tenia alguna referència amb la data de sant Pere, o bé que el seu fruit anava destinat al manteniment de l'altar del sant, cosa força típica, si més no en aquella època.

SAPERSA

Probablement metàtesi de Sapresa, nom d'un municipi existent molt a prop d'Osor.

SELLERA, LA

Topònim (*AlcM* 9, 808). Segons diu Antoni Pladevall al ja citat Programa de la

Festa Major del Terç de 1980, “només revisant els documents de l'únic manual antic que s'ha conservat a l'arxiu d'Osor, que s'estén del 1316 al 1318, vàrem poder fer una llista de 66 masos i tres cases nobles a la parròquia de Sant Pere d'Osor, de 23 famílies que vivien a la Sagrera o Cellera, és a dir, prop de l'església de Sant Pere”.

SEUVAS, LAS

Probablement Selvas: De fet al mateix AlcM.(AlcM 9, 806): b) Selva (pronunciat *Seuva* i usat sense article): vila situada al nord d'Inca (Mall.) (AlcM 9, 806)

Curiosa la convivència del topònim al costat de Selva i *Selvas*.

SIRÉS, COLL DE

Ciré és la pronúncia del mot *cirerer* en alguns parlants d'aquestes comarques.

SOTASCABIROLS

Sot+es+Cabirols.

Cabirols: Animal de remuc, de la família dels cèrvids, espècie *Cervus capreolus*, semblant a una cabra, de pelatge rogenc a l'estiu i gris fosc en l'hivern. (AlcM 2, 777)

TEY, TORRENT DEL

Iodització del nom d'arbre tell (pronúncia dialectal), documentat per primera vegada el 1878 en Verdaguer, segons Coromines. (DECLC, VIII, 381, A, 27). Per tant, ens trobem davant d'una primera documentació.

5.- BIBLIOGRAFIA

- ALCOVER-MOLL. *Diccionari Català-Valencià-Balear*. Ed. Moll. Palma de Mallorca, 1980.
- BRUGUERA-ESCORIHUELA. 'Els masos del terme d'Osor segons un llevador del S. XVIII', dins *Actes del XVIIè. Col·loqui de la Societat Catalana d'Onomàstica*. BSO, LIII, juny del 1993.
- COROMINES, J. *Estudis de toponímia catalana*. Ed. Barcino. Barcelona 1981.
- COROMINES, J. *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana*. Ed. Curial. Barcelona, 1980.
- FABRA, P. *Diccionari general de la llengua catalana*. Ed. Edhasa. Barcelona 1978.
- FUNDACIÓ ENCICLOPÈDIA CATALANA. *Diccionari de la llengua catalana*. Enciclopèdia Catalana. Barcelona 1982.
- FUNDACIÓ ENCICLOPÈDIA CATALANA. *Gran Enciclopèdia Catalana*. Enciclopèdia Catalana. Barcelona 1981.
- MOREU-REY, E. *Els nostres noms de lloc*. Ed. Moll. Palma de Mallorca, 1982.
- PLADEVALL, A. *Programa Festa Major del Terç, 1980*. Osor 1980.